

A man and a woman are shown from the back, embracing each other. The man is on the left, wearing a white shirt, and the woman is on the right, wearing a light orange dress. They are looking out towards a light blue sky. In the upper right corner, there is a faint, white geometric pattern that forms a heart shape.

MIRIAM BLAHOVÁ

PŘÍBĚH
AKVAMARÍNU

motto

Příběh akvamarínu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Miriam Blahová

Příběh akvamarínu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

M I R I A M
B L A H O V Á

P Ř Í B Ě H
AKVAMARÍNU

PRAHA 2023

© Miriam Blahová, 2023

Cover photo © Joanna Czogala / Trevillion Images

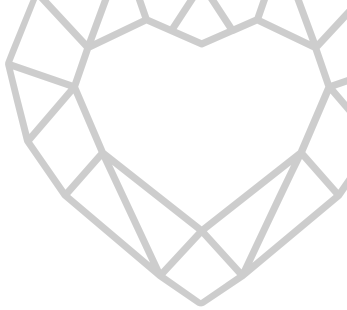
ISBN tištěné verze 978-80-267-2427-8

ISBN e-knihy 978-80-267-2430-8 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2431-5 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-2429-2 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

*Věnováno mé mamince a všem,
kteří i přes svůj nelehký osud nepřestali bojovat*

Prolog

Lomná, 1836

Na čele mi vyrazil pot. Ne jedna či dvě kapky, ale malý slaný potůček. Stékal mi přes jizvy v obličejí, štípal a rozdíral rány, které potřebovaly ošetřit. Bohužel na to nebyl čas. Samotný okamžik, kdy jsem krůpěje utíral do rukávů, se protáhl na dýl, než bylo povoleno.

Viník se na nás usmíval z oblohy. Byť překročil velkou část nebeské báně, dávno nám vytrávil a s přibývajícímí hodinami se blížil soumrak, vedro nepolevovalo. Naopak. Jako bychom se ocitli v pekle. Navzdory stroům, které jindy poskytovaly chlad, a vlhkosti kapradí se nám horkost sálající z půdy zakusovala do kůže.

Ale za naší upoceností nestálo pouze teplo. Svaly nás pálily a s každým pohybem prosily o slitování už od chvíle, kdy se lesem rozezněly úderý seker. Po nich padal jeden smrk za druhým, tak jako včera, tak jako předešlé dny.

„Joachime!“ Otcova robustní postava vypadala ještě vyšší, než ve skutečnosti byla. S rukou opřenou v bok zaujal výstražný postoj a jako kočka sledující svou kořist po mně šlehal pohledem.

Lelkování neměl rád. Bylo zřejmé, že mi k večeru vyčiní, a až dopije láhev, zasype mě políčky. Měl k tomu

důvod. Bez píce a pracovitosti by s námi šlechta vyběhla. Přestala by nám vyplácet mzdu a svinským krokem nás vyhnala z kolonie pryč. Tak to zkrátka fungovalo. A my jsme dělali všechno proto, abychom se takové polízanici vyhnuli.

„Chytej se topůrka, jinak uvidíš!“ zahrozil otec pěsti a jal se odtahovat menší kusy pokácených stromů stranou. Kolik dříví ty jeho pracky odnosily, kolikrát sehnul záda a udeřil ostrím do kmene? Nikdo, ani on sám, by to nespočítal. Přesto měl pořád síly na rozdávání.

S kývnutím a zasmušilým výrazem jsem otřel sekeru do kalhot a vydal se na pomoc Januszovi. Udělal už zásek do kmene, přesunul se na druhou stranu a chystal se smrk setnout. Così na něm se mi však stále nepozdávalo. Jako by to robotník špatně odhadl a přehlédln nerovnoměrně rostlou korunu sahající až k nebesům. Jako by nad svou hlavou neviděl nespočet silných větví, kvůli kterým hrozilo, že se strom při pádu převáží na druhou stranu.

Svalí se na nás, prorokoval jsem v duchu a nervozitou si rozkousl ret.

„Co okouníš?“ utrl se na mě Janusz. Nemohl moje váhání pochopit.

Ale copak jsem mohl zasáhnout? Poučovat o deset let staršího dřevorubce? A k tomu ty otcovy slídivé oči. Pozorovaly mě a se zlobou kmitaly od kmene ke mně, tam a zase zpátky. Strom musel padnout, jiné cesty nebylo.

Sekery se nám střídavě zasekávaly do dřeva, vydávaly zvuk podobající se hlasitému datlovi a po chvilce, která byla kratší než jarní přeháňka, se ozvalo zapraskání.

„Pozor!“ zakřičel kdosi.

My s Januszem jsme ho nevnímali. Sledovali jsme kolos, který padal jinam, než měl. Řítil se přímo na nás! Obrovský, těžký a nepředvídatelný. Naštěstí nám instinkty nedovolily znehybnět. Rozpohybovaly naše nohy, které se nás teď snažily dostat do bezpečí.

Střemhlav jsem utíkal bez rozmyslu, pod boty se mi pletly větvičky a vyčnívající kořeny, v uších mi dunělo a srdce mi bilo na poplach, ale nic z toho by mě nedokázalo zastavit.

Ještě kousek, sbíral jsem zbytky sil s vidinou záchran. Ozvala se rána, jehličí se rozvířilo, strom dopadl k zemi. A z Januszových úst vyšel řev. Zvířecí úpění a nadávky ozývající se celým lesem.

Nejdřív mě to zmátlo. Co se stalo? Vždyť mi byl celou dobu v patách. Ale padající strom byl rychlejší. Ležel teď vedle Janusze, zaklínil mu nohu do půlky stehna a uvěznil ho.

„Do frasa!!!“ vřestěl. „To je bolest!“

Vypukl zmatek. Všeci, kteří ještě před chvílí stáli v bezpečné vzdálenosti, se srocovali, předbíhali jeden druhého, dokonce si proráželi cestu lokty. Mladí natahovali moldánky, ženy si zakrývaly pusy a muži kroutili hlavou nad tím nešťastníkem.

„Pomozte mi!“

Ti bystřejší nelenili. Použili násadu krumpáče, kterou po odhrabání hlíny vsunuli pod kmen, aby ho nadzvedli a Janusze vysvobodili. Ten jen syčel bolestí a statečně bojoval s pláčem. Zranění vypadalo ošklivě. Pod roztrhanými kalhotami mu byla vidět sedřená krvácející kůže a nepřirozená poloha nohy nasvědčovala zlomenině.

„Na cos myslil, motáku?“ obuli se do něj jeden přes druhého. „Málem tě to stálo život!“

Život však nebyl tím, co Januszovi dělalo starost. Podle zápalu, se kterým se snažil zvednout na loktech a doplazil se k sekýře, ho strašila nemohoucnost. Že nedokončí šichtu a nesplní denní závazek.

„Zavaž mi to,“ vyštěkl na mě a podal mi urvaný kus košile. Čpěl potem a smůlou, ale jako obvaz pro tuhle chvíli stačil. Aj s roztřesenými prsty jsem ránu hned obmotal.

„Můžeš se postavit?“ přeptal se ho otec a pomohl mu na nohy. Raněný zkrřivil obličej, z očí mu vytryskly slzy a málem se svalil zpátky do roští. Jeho skopová nátura mu to však nedovolila. Přestože měl s kácením utrum, nehodlal projevit slabost a dál se jako lazar válet po zemi.

„Čert aby to spral!“ Opřený o strom tloukl pěstí do dřeva.

Ostatní už jej nevnímali. Panika ustala, divadlo skončilo, nikdo nepřišel o život. Mohli – a hlavně museli – se vrátit k robotě. Jediný, kdo o něj jevil zájem, byl právě můj otec. Januszův dobrý kamarád.

„Odvedeš ho dolů,“ ukázal směrem k vesnici, „tam už ho vykurýrují. Pak hybaj zpátky do lesa.“ Zamračil se, jako bych snad za úraz mohl já, a odkráčel zpátky k odklizení dřeva. Bylo rozhodnuto.

Podepřel jsem nešťastníka v podpaží a pomáhal mu při sestupu prudkým kopcem. Lesy v Lomné se rozprostíraly v horách, až dole u řeky leželo několik obydlí. Tam se o něj postarají.

Když jsme dorazili k felčarovi, ten nezačal bědovat, ale hledal způsob, jak Janusze utiшит. Byl na úrazy zvyklý.

Vytáhl pálenku, ze které si nejdřív sám přihnul, pak ji podal nebožákovi před sebou. Jen co alkohol zapůsobí, vypukne tu mela. Nechtěl jsem tomu přihlížet. Odchod byl namístě.

Rozloučil jsem se zvednutou rukou, aniž bych promluvil. Nebylo dobré na sebe strhávat pozornost.

Cestou zpátky, kdy mi hlava nedala pokoj a zaobírala se tím, co se u felčara děje, kdy se Janusz vrátí do roboty a jak si to večer vypiju, mě utěšoval pohled na kvítí podél pěšiny.

Díky pomněnkám mi na mysli vytanul obrázek Malwiny. Její laskavé světlé oči, něžný hlas aj úsměv. Nemohl jsem tam tu krásu nechat. Jednu květinu po druhé jsem sesbíral a zašel si kousek stranou. K posvátnému kříži, u kterého jsme vzdávali hold Pánu.

Poklekl jsem a pokřižoval se. „Ve jménu Otce, Syna aj Ducha svatého...“

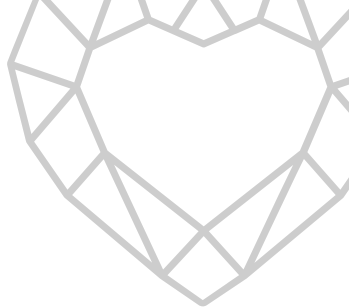
Moje nitro se zklidnilo, zavládl v něm mír. Obavy odpluly, tíseň opadla, byl jsem připraven k odchodu. Než jsem se však stačil postavit a zamířit k lesu, ucítil jsem slabost. Hlava se mi motala, před očima jsem měl mžítiky, žluč se mi drala do krku. Tělo mě prosilo o chvilku odpočinku.

Dopřál jsem mu ho.

Pár minut mě nevytrhne, pomyslil jsem si a zády opřený o dřevěný trám jsem nabíral sílu.

Osud to však viděl jinak. Pár minut mu nestačilo. Začaly mi těžknout ruce, jako by je kdosi neviditelný tlačil k zemi. Hlava mi klesla na hrudník a oči se mi klížily mdlobami. Bránil jsem se bohužel zbytečně. O odpočinek nešlo. Jakási nevysvětlitelná moc mě nutila pozbyt vědomí.

Zhluboka jsem se nadechl, pokusil se zmátořit, ale to poslední, co jsem uviděl, byla rozpíjející se louka. Pak se svět zatočil a...

Současnost

Zbláznila jsem se! Dočista mi přeskočilo.

Když jsem před hodinou vstoupila dovnitř a odemkla železnou mříž, zaplavil mě klid. Kostel byl ještě prázdný. V čele chrámové lodi stál presbytář, vedle částečně zlacená křtitelnice a všemu vévodily honosné lustry. Ne že bych byla odborníkem přes architekturu, už jsem tu byla tisíckrát a nikdy mě interiér nezaujal, ale teď, nejspíš díky nerušenému soukromí, jsem pomalu postupovala dopředu a vnímala krásu kolem sebe. Se zakloněnou hlavou jsem pozorovala strop a obdivovala každičkou sochu svatých. Mělo to tady své kouzlo.

Neexistoval jediný důvod, proč bych měla být nervózní. Vždyť jsem sem přijela jen uklidit. Zamést a vytrít podlahu, vůni kadidla přebít leštěnkou. Pak se to ale zvrtno. Stačil moment, pár vteřin, abych se vyděsila.

Buch buch! Něco dopadlo na zem. Kdybych nevěděla, že jsem tu sama, odpřísáhla bych, že někdo zadupal. Shodil nohy na zem, ať už je měl předtím kdekoliv.

Hned jsem se otočila a střetla se s démonickým pohledem neznámého muže, který na mě vyjeveně zíral z poslední lavice.

Tak přece tu nejsem sama!

Nahlas jsem však pouze plaše upozornila: „Je zavřeno, uklízím.“

Nic. Cizinec mžoural do slunce prosvítajícího dovnitř vitráží, ani se nepohnul. Vypadal divně. Tvář s tvrdými rysy mu lemovaly vousy a neposlušné vlasy, které se mu nepoddajně vlnily na krku a připomínaly vrabčí hnízdo. Měly světle hnědou barvu, stejně jako jeho oči. Ty pod hustým obočím, na obličejích s několika jizvami a škrában- ci, působily titěrně. Ale žádnou agresivitu bych v nich nenašla. Spíš působil dezorientovaně.

Zvláštní, dumala jsem nad tím překvapením. Vsadila bych boty, že jsem mříž za dveřmi zamykala... Ale to by teď v kostele se mnou nebyl on.

„Gdzie jestem?“ zeptal se polsky. Jeho hlas působil stejně drsně jako celková vizáž.

„V kostele,“ vypadlo ze mě po nekonečně dlouhé době. Opět mlčení. Hrobové ticho.

To si nepamatuje, že sem přišel? zkrabatila jsem čelo. Dělá si ze mě srandu? Nebo je namol? Poslední možnost mi přišla nejpravděpodobnější, i když... nejmíň by mě potěšila. Vyhazovat zpustlého násosku z posvátného místa mě dvakrát nelákalo. Snad nebude vyvádět.

Postavil se. Tělesnými proporcemi připomínal spartského válečníka. Statná ramena a hrudník by mu záviděl i kulturista. Upoutaly mě bicepsy rýsující se pod volnou tkaninou košile. Předloktí mu zvýrazňovaly naběhlé šlachy a další jizvy. Když udělal krok vpřed a pak další a další, měla jsem co dělat, abych neutekla. Došlo mi totiž, že se blíží k oltáři. Tedy ke mně.

„Nie rozumiem tego.“

„Já taky ne,“ zašeptala jsem. Panika nebyla od věci. Měla bych se bát a dát mu najevo, že tady není vítaný, ale

něco v jeho tváři mě zbrzdilo. „K-kdo jste?“ místo abych ho vyhodila, nervózně jsem zakoktala.

„*Joachim Szkandera.*“ Otřel si dlaně do špinavých kalhot, otočil se, jako by do něj uhodilo, a zamířil ven. Údery jeho kroků, způsobené těžkou pracovní obuví, i šustění košile se ztrácely s ním.

Po zaklapnutí dveří jsem si oddechla. Sice se potvrdilo, že mříž opravdu zamčená nebyla, ale měla jsem radost. Aspoň jsem nemusela s tím podivínem dál ztrácet čas. Popadla jsem koště a vrátila se k zametání, když se opět vrátil. Nejradši bych si nafackovala. Tentokrát jsem vážně měla zamknout!

„Co tu dělám? Kříž je venku, ale všechno vypadá jinak. Jak jsem se sem dostal?“ Pochodoval přes celý kostel, máchal rukama a spíš než ke mně promlouval k sobě.

Důvěrně známou polštinu mi mozek automaticky překládal do češtiny. Moravskoslezský kraj, především okolí Jablunkova, byl na Poláky zvyklý. Žili jsme tu odjakživa pospolu, komunikovali jsme nářečím – slátaninou obsahující česká, polská a německá slovíčka. Spousta dětí navštěvovala polské základní školy. K tomu obchody či vítací cedule na začátku a konci obcí s dvojjazyčnými názvy nebo přísprostlé písně. Ale víc než mluva mě překvapila beznadě v jeho očích. Nešlo o výtržníka, který přišel loupit nebo mi dělat návrhy. Něco tady nehrálo. A to *něco*, tedy *někdo*, uvědomila jsem si, bude jenom o pár let starší než já.

„Jsem v nebi?“ zeptal se přihloupě. „Umřel jsem a dostal se k Pánu?“

Jo, musí být namol...

„Ale neměl jsem soud. Nevidím tu trůn ani anděly!“ Rozhlížel se kolem sebe, občas se zamračil, potom

nevěřicně kroutil hlavou, a dokonce přistoupil k jedné z lavic, aby k ní přivoněl. Většího podivína jsem dlouho nepotkala. Ale pohyboval se plynule, nevrávoral ani se nekymácel, takže musel být střízlivý, což potvrzoval i jeho pohled.

„Tohle není nebe,“ došlo mu za chvíli. „Sním.“

„Je den,“ ukázala jsem na světlo za okny.

„Den?“ zopakoval zmateně. Celá tahle situace začínala být šílená. On byl šílený! „A který?“

Mohlo to být ještě horší? Mohlo.

Asi pochopil, že opravdu nespí. Těkal očima ze strany na stranu, nervózně bubnoval prsty o sebe, chytal se za hlavu. Pak přistoupil blíž, dokonce tak blízko, že jsem cítila jeho dech na svém obličej, a zahřměl: „No tak mluv! Co je za den, ženská?“

Uteč! nabádal mě hlásek v hlavě. *Seber se a vypadni!* *Tohle je psychopat, který utekl z léčebny!* Ale nohy rostlé do země se ne a ne hnout. Jediné, na co jsem se zmohla, bylo nervózní žmoulání přívěsku na krku.

„Stře-středa,“ blekotala jsem. „Uklízím na zítřejší bohoslužbu.“ Pro jistotu jsem zvedla zápěstí, abych zkontrolovala den na svých chytrých hodinkách. Byla jsem z něj zmatená.

On ale místo spokojenosti vyvalil oči, nasucho polkl a zatřásl hlavou. Pohled přitom nespouštěl z mé ruky. „A rok?“ chytil mě za ramena.

To už bylo moc. Chtěla jsem uskočit, ale zkoprněla jsem. Jeho ruce na mojí rozpálené pokožce doslova mrazily. Jako by mi na paže někdo přiložil kus ledu.

„Pust mě!“ setřásla jsem ho.

Stačilo dostat se z kostela ven, ale moje zvědavost byla silnější.

„Proč jsi... teda jste,“ opravila jsem se, „tady? Měl byste odejít!“

Zavrtěl hlavou.

„Co jsi zač?“ sklouzla jsem opět k tykání a začínala být zoufalá.

Očima metal blesky. Chtěl odpovědi. Moje reakce však byla spontánní. Potřebovala jsem vědět pravdu. Poznát, kdo tento přelud, který se zčistajasna zjevil v kostele, neznal dnešní datum a jeho pokožka studila na dotek, skutečně je.

„Dva tisíce devatenáct,“ vydechla jsem přiškrceně. Pustil mě a skácel se do nejbližší lavice.

„Osmnáct set třicet šest,“ zašeptal. „Ještě před chvílí byl rok osmnáct set třicet šest.“

Málem mě to porazilo.

Věděla jsem, že sem nepatří. Nezapadal k nám. Byl jiný. A to nejen vzhledem.

S pusou dokořán jsem couvala k zákristii, jako bych čekala, že mě snad spasí před vším zlým. Koště ležící na zemi mi v tom však zabránilo. Zakopla jsem o něj a s dutou ránou dopadla na dlažbu.

Joachim se postavil.

„Ani se nehni!“ zařvala jsem.

Možná mi chtěl pomoci, kdo ví. Než ale stačil cokoliv udělat, vyskočila jsem na nohy a hlava nehlava pádila ke dveřím. Zamykat mříž mě ani nenapadlo. Zásadní bylo dostat se pryč. V běhu jsem popadla klíče a překonala vzdálenost ke vchodu. Když se pak dveře zavřely a opřela jsem se o ně, z hrdla mi vyšel sten.

Za celým tímhle nedorozuměním stála moje máma. Nebo spíš teta Bětko. Anebo obě. Jo, mohly za něj obě! Kdyby mi totiž před dvěma dny máma neoznámila, že si teta zlomila nohu, všechno by zůstalo při starém.

„Zastoupíš ji v kostele,“ ozvalo se tehdy od dřezu.

Na zahradu za okny padal soumrak, v kuchyni panoval klid. Máma, v modro-bílé květované zástěře myla nádobí, přičemž se ke stolu, kde jsem zrovna večeřela, ani neotočila. „Stejně se doma nudíš, práce v nedohlednu, trochu se rozptýlíš.“

Nemyslela to zle. Naopak. Už mi několikrát dala najevo, že je šťastná, když mě má doma, ale žily jsme pod jednou střechou – její střechou – a vlastně mě ve dvaceti živila, takže se roli hlavy rodiny neubráníla.

„Anička má šestinedělí a Štěpán je v Londýně,“ mlela dál. „Jsme přece rodina a musíme si pomáhat.“ Odložila poslední kastrol na odkapávač a přistoupila blíž, aby pošimrala za uchem Gabriela, našeho kocoura. Ležel na stole, mlsně se oblízl pokaždé, když jsem nakousla krajíc chleba s rybí pomazánkou, a ignoroval moje pokusy vystrnadit ho. Poté co ho máma pohladila a stůl i talířek zasypaly černé chlupy z jeho kožichu, pomalu mě přecházela chuť k jídlu.

Ale v podstatě jsem s ní souhlasila. Sestřenice s bratrancem tetě nepomůžou, manuální práce mi nevadila, dokonce jsem si tajně představovala klid a ticho, které mě při úklidu obklopí. Jen mě mrzelo, že se zase rozhodla sama. Tak jak to dělala už od mého narození.

Celý můj život byl jedním fiaskem. Souhrou špatných a ještě horších náhod. Ne nadarmo se říká: Není tak zle, aby nemohlo být hůř. Přesně tím se nejspíš řídil můj osud. Vždycky když už se zdálo, že bude líp, dostala jsem

facku. A pak další a další. Myslela sis, že budeš ve škole oblíbená? *Plesk*. Že odmaturuješ napoprvé? *Plesk*. Nebo si najdeš práci a udržíš si ji? *Plesk, plesk, plesk*.

Všechno přitom mohlo být jinak. Kdyby se naši nerozvedli a já jsem neprožila šílené dětství, možná bych teď žila jinak.

„Stačí dvakrát, maximálně třikrát týdně, pokud nebude lít.“ Přisedla si na vedlejší židli a pohladila mě po ruce. „Bohoslužby bývají každý den a kostel je pořád otevřený, ale moc lidí tam nechodí. Aspoň budeš mít nějaký program,“ naklonila hlavu k rameni a ve známém prosebném gestu se usmála.

Přikývla jsem.

Kdybych tušila, co můj souhlas způsobí, že se ozubená kolečka stroje osudu rozpohybují a nenápadně mě popostrčí do víru dění, možná bych odmítla. Ale netušila jsem nic a o dva dny později, před odchodem na autobus, jsem bez předsudků zavolala tetě. Potřebovala jsem jenom pár rad k první směně. Místo toho mě čekal půlhodinový rozhovor. Nebo spíš její monolog.

Teta je svéráz. Protože zůstala doma sama, svůj volný čas – a že ho měla v invalidním důchodu požehnaně – obětovala církvi. Zpívala ve sboru, pomáhala při charitativních akcích, uklízela kostel. Jako by se chtěla stát světicí. Ale ani víra jí nemohla pomoci od samoty.

Když mě proto uslyšela, zasypala můj mozek novinami ze sousedství, televizním zpravodajstvím i předpovědí počasí. A protože byla na moje mlčení zvyklá, nevěděla, kdy s blábolením přestat.

„Klíče ti máma dala?“

„Dala.“

„A nezapomeň pak zamknout –“

„Mříž, já vím.“

„Bůh ti žehnej, dítě. Jsi náš poklad.“

Místo plánované půlhodiny, kterou jsem potřebovala na obléknutí a cestu na autobus, mi zbylo patnáct minut. A když se k tomu přidal Gabriel, o kterého jsem nakonec klopýtla a připravila se o další pětiminutovku kvůli zaplétání pošramocného malíčku, vyšplhala jsem se na kopec, jemuž vévodila hlavní cesta, zastávka a obchůdek s hospodou, minutu po limitu. Bílá karosa tentokrát jela na čas. Jediné, co po ní na zastávce zůstalo, byl smrad a prázdná lavička.

Nejradši bych se na celý úklid vykašlala, ale myšlenka na další telefonát s tetou mě vyburcovala k akci. Nestačila jsem ani promyslet náhradní plán a už jsem byla doma. Tam jsem si převlékla zpocený nátělník a vydala se prošmejdit garáž. Teda zděnou kůlnu, ve které mělo stát auto, ale obsahovala jen zahradní nářadí, kolečka a haraburdí.

Při pohledu do rohu místnosti mi do oka padlo mámino kolo. Starý, ale stále funkční vehíkl, na kterém dennodenně jezdila na poštu do práce, než začala prodávat na benzince. Úplně jsme pak na skládačku zapomněly. Jak jsem však po oprášení sedla zjistila, brzdy byly funkční. Stačilo jen dofouknout kola.

A oživit sportovní dovednosti.

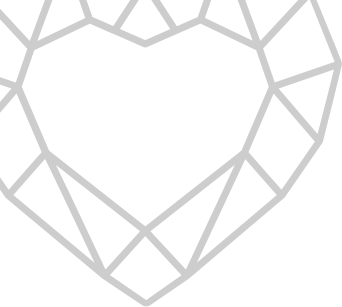
Naštěstí se jízda na kole nezapomíná. Funěla jsem a nátělník jsem si převlékla zbytečně, protože už po pár minutách vypadal stejně jako ten předešlý, přesto jsem se pomalu posouvala vpřed.

O hodinu později mě čekal kýžený cíl. Zvládla jsem to.

Pod travnatým kopcem, na kterém se do výšky tyčil červeno-bílý kostel s vysokou hranolovou věží a rozetou nad vchodem, jsem seskočila z mučícího stroje a odvezla ho ke schodům. Tam zůstal opřený bez zámku i dohledu. Věřila jsem místním a ani by mě nenapadlo je podezřívát z krádeže. I kdyby se místo téhle málem starožitnosti jednalo o nové horské kolo.

Znala jsem Horní Lomnou odmalička. Pravidelně jsme s mámou tetu navštěvovaly, chodily do zdejšího lesa na houby, nevynechaly žádný z Lomňanských odpustů. Stejně mi byl blízký i kostel Povýšení sv. Kříže. Anička se Štěpánem zde prožili svoje první svaté přijímání i biřmování, sestřenka dokonce svatbu. Čekaly ji ještě křtiny malého Filípka, ale až po šestinedělí. Jak je teda možné, že se situace tak změnila? Že mi důvěrně známé místo najednou připadalo tak cizí?

Neexistovalo žádné reálné vysvětlení. Nejspíš mi přeskočilo.

2

Řítíla jsem se domů jako namydlený blesk. Čtrnáct kilometrů, dělicích Horní Lomnou od Praslic, jsem zdolala bezmyšlenkovitě, střídala pravou a levou nohu, vůbec jsem nevnímala okolí. Dokonce ani špičky na břiše a zadek jako vrata, jak s oblibou říkával táta, mi nepřekážely.

„Jak jako vrata?“ vztekala se pak doma máma, toho času na svém váhovém minimu. „Nemáš se za co stydět, máš jen plnější tvary.“

Oba výrazy jsem nesnášela! Tátova *vrata* i máminy *plnější tvary*. Se svou plnoštíhlou postavou jsem se smířila. Co jiného mi taky zbývalo? Ale štkalo mě, že se s tím nevyrovnali oni. Navíc se kvůli mně dokázali pohádat i po dvaceti letech odloučení.

Jeich vzájemnou nevraživost a výčitky však nezpůsobila moje váha, rozcházel se v zásadním názoru. Ohledně ezoteriky.

Před mým narozením prý máma bývala „jiná“. Pak jednou navštívila kartářku, což ovlivnilo její pohled na svět. Stala se věstkyní. Nebo ne, tohle pojmenování neměla ráda. Spíš pomocnicí Vesmíru, čtenářkou čaker a znalkyní astrálních věd.

Nechtěla prý ke kartárce chodit, vykládala mi později, ale toužili s tátou po miminku. To ovšem nepřicházelo. Proto byla máma zoufalá. Tak moc, že si po hodině výkladu odnášela celá zmatená v kabelce přívěsek s akvamarínem a příslib, že brzy otěhotní. Modrý kamínek měl být zázračný a v tu správnou chvíli svému nositeli přinést to, po čem jeho srdce toužilo nejvíc. A jelikož do roka opravdu otěhotněla, uvěřila těmto praktikám.

Nemohla jsem se zlobit ani na tátu, který se s ní krátce po porodu rozvedl. Pochopitelně mi to bylo líto – kdo by nechtěl úplnou rodinu? –, ale podle toho, že si našel příjemnou a obyčejnou ženu, mu mámina vášeň pro ezoteriku nejspíš překážela. Vídali jsme se dvakrát do roka, na Vánoce a narozeniny, a neměli jsme žádné společné zájmy, takže jsme si logicky nerozuměli.

Věštění a praktiky kolem čaker se ale bohužel podepsaly i na mně. Život na malé vesnici byl náročný, sousedé věděli o všem, co se kde semlelo, a nehodlali tolerovat výstřední samoživitelku, která si přivydělávala výkladem z karet a vychovávala dítě jménem Jasmína.

„Vždyť víš, že má v perské historii zvláštní význam,“ snažila se zpackaný výběr mého jména obhájit pokaždé, když jsem na ni udeřila. „Dává svému nositeli energii a sílu. Svou otevřeností a upřímností k sobě přilákáš ostatní a hlavu ti naplní skvělé nápady.“

Nemohla se mýlit víc.

Otevřenost a upřímnost jsem v podstatě neznala, jednodušší bylo říkat to, co ostatní chtěli slyšet. Skvělé nápady nepřicházely a energie, především v mámině podání, se pro mě stala nepříjemným pojmem. Možná jsem k ní byla nespravedlivá, ale připadalo mi, že právě kvůli ní jsem se stala *tou divnou*.

Když jsem nastoupila na základku, spolužáci si mě dobírali kvůli neobvyklému jménu i rozpuštěným, pod zadek dlouhým vlasům, které jsem si nesměla splétat ani stříhat. K tomu pestrobarevné batikované šaty, řetízek s akvamarínem, který mi máma předala s takovou slávou a proslovem, jako bych přebírala rodinné dědictví, a modré achátové náušnice podobající se houslovým klíčům. Netrvalo dlouho a v aktovce mi kromě učebnic a svačinky přibýlo i náhradní oblečení. Nechtěla jsem mámě ublížit, myslela to se mnou dobře – achátové náušnice jí poslala nějaká stejně praštěná známá pro moji ochranu –, ale nehodlala jsem být dál terčem posměváků.

Naštěstí moje snaha o zapadnutí do kolektivu zafungovala. Nebo aspoň dočasně. Našla jsem si dvě kamarádky, které mě sice nikdy nepozvaly k sobě, zato jednou přišly k nám.

„Vy máte tři černé kočky?“ valily nevěřičně oči jedna přes druhou.

Chtěla jsem naše mazlíčky odehnat, ale sotva dotaz uslyšela máma, spustila: „Tohle je Gabriel,“ ukázala na toho nejbliž, „tamhle Rafael a u stolu Uriel.“ Pak vysvětlila, že nesou jména archandělů a že se dívenky černých koček nemusejí bát, protože jsou symbolem štěstí. Mluvila o tom tak zaníceně, že skoro ani nepostřehla, jak od nás kamarádky v polovině výkladu prchly.

Další den už mě ani nepozdravily. A k tomu celé třídě vyslepičily, že jsme divná rodina. Proto jsem se okudlala na ježka, všem se odcizila a uzavřela se do sebe.

Od střední školy jsem neměla delší stříh než mikádo, batikované šaty nahradily kalhoty a šperky putovaly na dno komody. Jen přívěsek s akvamarínem, který jsem si

chtě nechtě spojila se svým narozením a slibovaným zá-
zrakem, se mnou zůstal dodneška. Z dítěte šarlatánky se
vyloupila naoko normální holka, šrámy na duši jí ovšem
zůstaly. Stal se ze mě vlk samotář s tak plachou povahou,
že jsem si ani během čtyřletého studia a praxe v kuchyni
nenašla přátele, o partnerských vztazích škoda slov.

Hlava mi fungovala na autopilota. Děkala vše, aby mě
bezpečně dostala domů, přesto se neustále vracela k se-
tkání s Joachimem. Měla bych dávat pozor na cestu,
vyhýbat se výmolům a protijedoucím autům, ale po tom,
co jsem viděla v kostele, jsem vnímala jen paniku.

*Určitě to má logické vysvětlení, našeptával mi rozum.
Duchové ani strašidla neexistují!*

Ale proč tak vyváděl? A co ty jeho ledové ruce?

Sotva jsem zastavila před brankou a opřela kolo
o zeď, zamířila jsem do pokoje na konci chodby. Kdysi
společná ložnice s mámou teď byla mým královstvím.
Kolikrát mě napadlo, jak divně to před sousedy musí
vypadat – oddělenou polovinu našeho domu máma
pronajímala cizím lidem, a přitom sama spala na roz-
kládacím gauči. Tvrdila, že obývánkem proudí pozitivní
energie, a tak jsem mávla nad sousedy rukou a přetvořila
si pokoj k obrazu svému. Moje designérské schopnosti
byly mizerné a místnost prošla během mého dospívání
několika změnami, přesto jedna část zůstala nedotčená.
Psací stůl pod oknem, vedle kterého visela velká nástěn-
ka. Můj svatostánek umění. Leonardův svět.

Některé děti se kvůli samotě upínají na rodiče nebo
sourozence, jiné na spolužáky a ty stydlivé si vymýšlejí

imaginární kamarády. Já nepatřila ani do jedné z těchto skupin. Zato jsem podlehla Leonardu da Vincimu. Zvláštní kombinace. Školačka a zesnulý umělec. Nemohla jsem si pomoci. Fascinoval mě.

Bylo to v páté třídě, kdy učitelka výtvarky dlouhodobě onemocněla a zastupující tělocvikář nevymyslel nic lepšího než koukání na video. Dodnes je mi záhadou, kde sehnal italský seriál *Život Leonarda Da Vinci*. Ty hodiny mi změnilы život. Možná mě uchvátily umělcovy obrazy a neuvěřitelný talent, spíš však jeho dětství. Syn venkovanky a notáře se stal otloukánkem, což později vedlo k jeho uzavřené a netýkávé povaze. Byli jsme v podstatě stejní. Až na to nadání.

Následně jsem zatoužila po knihovně. Dřív jsem se jí vyhýbala, knihy mě moc nelákaly, ale po seriálu se všechno změnilo. Tahala jsem si domů encyklopedie o umění a žádala nerudnou knihovnici o kopie některých stránek. Nebylo to zadarmo. Chtěla po mně pětikačku za každý list. Přišla jsem tím o zmrzlinu, na kterou už mi nezbylo, ale některé z těch kopií visí na mojí nástěnce dodnes.

Přistoupila jsem k ní blíž, abych se prostřednictvím známých věcí uklidnila. Výstřižky z novin a časopisů překrývala chronologická tabulka s daty vzniku Leonardových kodexů a rukopisů. Některé kodexy obsahovaly i vysvětlivky, jiné plánky a ilustrace. Pod nimi byly přišpendlené fotky *Dámy s hranostajem*, *Poslední večeře* nebo *Madony ve skalách* a všude kolem se to hemžilo lepicími papírky s mými poznámkami. Pohled mi utkvěl na umělcově portrétu. Vypadal, jako by si mě zpytavě prohlížel.

„Vím, co si myslíš.“

Pohládila jsem jeho podobiznu prsty.

„Jsem blázen. Ale kdybys ho viděl a cítil, jak studí, lekl by ses taky.“

Poslední dobou jsem naši jednostrannou komunikaci omezila. Připadalo mi zvláštní mluvit k nástěnce, ale dneska jsem se Leonardovi potřebovala svěřit.

„Byl jsi myslitel, vynálezce a přitom jsi pitval lidi. Zvědavost, co?“ uchechtla jsem se. „Ale... asi ti rozumím.“ Měla bych nad Lomnou i vtipálkem z kostela mávnout rukou, jenže právě ta zvědavost, kterou jsem Leonardovi vyčítala, mě nenechala klidnou. „Co když to byl vážně přízrak?“

Muž s dlouhými vousy neodpovídal. Mlčel jako vždy. Ani jsem v jeho postřehy nedoufala. Vše, co zaznělo nahlas, bylo určeno mým uším. Abych se ujistila, že nesním.

Klekla jsem si a hledala bubáky pod postelí, ve skříni i v prádelníku. Objevila jsem jen pavučiny a smetí, po nadpřirozených existencích ani stopa. Naštěstí.

Otevřela jsem notebook a do internetového vyhledávače napsala *duch* a *kostel*. Místo zajímavých článků, popisujících, jak se někomu stala podobná příhoda, se objevily kostely svatého Ducha v Praze, Telči nebo Ostravě. Šla jsem na to špatně. Ale ani další pokusy mi nepomohly. Po zadání celého názvu *kostel Povýšení svatého Kříže* jsem se dočetla o jeho bohoslužbách nebo historii a slovní spojení *přechod duše na druhý břeh* zahltilo obrazovku cestami víry, transformacemi těla i duše a odkazy na spirituální seance. Okamžitě jsem notebook zaklapla. Kdybych se chtěla štourat v tomto tématu, stačilo se zeptat mámy.

„Jsem fakt na hlavu,“ usoudila jsem před odchodem do koupelny. Někdo si ze mě vystřelil. Sice jsem neměla

kamarády, které bych teď mohla podezřívat a chystat jim odvetu, ale určitě se jednalo o nejapný vtípek někoho z místních.

Takže žádná panika! nařídila jsem si, vytáhla čisté spodní prádlo a s přáním, aby se Joachim už neobjevil, zaplnila koupelnu zurčením vody.